

Адвокат
Стеван Димитријевић

Симе Шолаје 1 | 78 000 Бања Лука
Република Српска | Босна и Херцеговина
Т | Ф +387 51 962 600
stevan.dimitrijevic@dimitrijevicpartners.com

Прима: **АДВОКАТСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Федерика Гарсије Лорке 3, Бањалука

Г. Бранислав Ракић, председник Адвокатске коморе Републике Српске

Копија: **ИЗВРШНИ ОДБОР АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Г. Миљкан Пуцар, председник

Предмет: **ИЗВЈЕШТАЈ СА ПОЛУГОДИШЊЕ СЈЕДНИЦЕ „ИБА“ ОДРЖАНЕ У БУДИМПЕШТИ 22-25. МАЈА 2019. ГОДИНЕ**

Датум: 13. јун 2019.

Поштовани господине Ракићу, поштовани господине Пуцар, уважени чланови Извршног одбора,

Овим путем Вам се са извјештајем по повратку са полугодишње конференције Међународне асоцијације адвокатских комора (International Bar Association) (у даљем тексту „ИБА“; догађај је у даљем тексту означен као „Конференција“) обраћамо колега Ђорђе Васић из Бијељине и ја лично. На Конференцији смо нашу Комору заступали нас двојица.

О догађају

Конференција је мјесто гдје се наша Комора представља редовно, још почев од 2015. године када смо постали чланови, па до данас – а с обзиром да ИБА има два велика годишња скупа, гдје се одржавају и скупштинске сесије гдје су заступљене

све чланице, у мају-јуну сваке године, и септембру-октобру у истим размацима.

Конференција је имала практично два дијела: први који се састојао од предавања и семинара на различите теме (22. и 23. мај), и други дио који се састојао од посјете Адвокатској комори Будимпеште и цијеле Мађарске и, сутрадан, сједнице скупштине чланица ИБА (24. и 25. мај).

Прије одласка у Будимпешту, ја (Стеван Димитријевић) сам боравио и у Женеви, пошто сам од почетка ове године именован за члана Комисије за Међународну размјену код пружања правних услуга при ИБА (“IBA Committee for International Trade in Legal Services (ITLS)”, више о томе у Прилогу 1, што чини извјештај који сам раније послао Комори), а у оквиру које радимо на питањима која су актуелна са становишта отворености тржишта за размјену адвокатских услуга, а посебно су значајна за земље у развоју, каква је наша. Ово посебно из разлога што Босна и Херцеговина („БХ“) још није постала чланица Свјетске трговинске организације (“World Trade Organization”, у даљем тексту означен као „СТО“), гдје се ова питања расправљају, а све у циљу отварања тржишта за несметан проток роба, услуга и становништва. У Женеви смо имали сједницу у оквиру СТО пред заступницима – преговарачима већег броја земаља при СТО, као и презентацију ове Комисије ИБА.

Боравак у Женеви

У припреми за одлазак у Женеву информисао сам се о статусу преговора БХ са СТО. Ми смо земља кандидат. Добио сам у оквиру ових припрема, гдје сам се распитивао у којој су фази преговори везано за размјену услуга, па и у вези са адвокатском дјелатношћу као професионалном службом (која се по класификацији Уједињених нација води под шифром 861 – Прилог 1-1), мејл-извјештај из Министарства спољне трговине и економских односа из Сарајева, који овдје прилажем (Прилог 2).

У Женеви сам боравио у понедељак и уторак, 20. и 21. маја 2019. године.

Након успјешно одржане презентације при СТО, како сам горе у уводу описао, и након цјелодневног састанка Комисије ИБА која се бави овим питањима

прекограничне размјене адвокатских услуга, мој је закључак да наши представници пред СТО из надлежног министарства односно министарстава треба да буду додатно обавјештени о посебном статусу адвокатске професије у оквиру преговора, за шта се стиче утисак да није довољно покривено до сада. У закључцима након боравка, одредићемо се и са прецизним приједлогом.

Боравак у Женеви и припреме били су прилика да се упознамо са низом аутономних аката – „меких правила“, које је усвојила ИБА а тиче се ове области везане за прекограничну сарадњу адвоката. Све се доставља у прилогу (Прилог 3), а посебно се истиче значај да се наша Комора упозна са садржајем свега. Спремни смо да сачинимо презентацију тога за све чланове Коморе и руководство. Ови акти садрже смјернице и добру праксу у оквиру имплементације правила која је наша Комора већ почела да примјењује уводећи Уписнике А и Б при Именицима адвоката који се одржавају за стране адвокате, и по нама не само користан већи и нужан је наставак, односно контекст у коме ова правила треба сагледавати и развијати. Ово у циљу заштите струке, професионализма, али и изласка у сусрет трендовима који су неизбежни. Као такве пожељно их је препознати, нормирати, а не бити изненађен њиховом појавом, што може знатно отежати положај наше струке у периодима који су пред нама (отварања тржишта, приступања СТО и слично).

У Женеви смо имали прилике да се упознамо и са врло корисним приручником за примјену ГАТС уговора (“General Agreement on Trade in Services”), који је и нама актуелан, и који се овдје такође прилаже (Прилог 4).

Рад у оквиру ове Комисије ИБА наставиће се и даље, а у оквиру тог рада ја ћу се заузети за што већу информисаност наших надлежних органа, па и наше Коморе, о овим питањима, о чему бих спремио по потреби и посебан извјештај с обзиром на значај питања и иначе присуство и рад страних адвокатских канцеларија у земљи и региону.

Семинари у Будимпешти

Први дан су теме биле везане за професионално осигурање и како се обучавају млади правници (правници који имају мање од пет година радног искуства у

струци) да развијају „меке вјештине“, односно оне вјештине које су потребне нашој професији а нису везане директно за струку – као што је умјеће разговора, разумијевања клијената, преговора, убјеђивања на суду, односа са надлежним органима и слично.

Тема обавезног осигурања је била изузетно занимљива. Информисани смо да у Сједињеним Америчким Државама осигурање од професионалне одговорности није обавезно, што је све изненадило. Ипак се тамо у пракси пуно адвоката осигурава. У Европи у већини земаља осигурање је обавезно. Практика показује да када адвокатске коморе преговарају услове, да се добијају повољнији услови од осигуравајућих кућа. Наводно је могуће добити покриће и до 250.000 евра за премију од око 50 евра. Наводно, када је ријеч о одштетним захтјевима, у САД се око 95% спорова, захтјева према адвокатима, рјешава на нивоу трошка од око 250.000 долара. Такође се расправљало и на тему да ли је потребно посебно осигурати средства клијената која се налазе на рачуну адвоката.

Излагање колеге из Израела било је занимљиво, јер је указало и на проблеме у складу са ГАТС уговором, гдје се њима десило нагло отварање тржишта, што су они рјешавали тако што су обавезивали стране адвокате да ради сигурности положе значајније износе готовине као гаранцију у случају оштећења клијената у Израелу.

У вези са тренингом за „меке вјештине“, добили смо препоруку адвокатске коморе из Одесе по којој су они успјели да се финансирају од донација и обезбједи изузетно занимљиве обуке за своје адвокате, и то не само млађу генерацију, већ све чланове њихове коморе, првенствено у областима начина комуникације адвоката и клијента, адвоката и судова, адвоката са другим адвокатима и адвоката са јавношћу. Ријеч је о платформи www.tomorrowlawyer.org, гдје се може видјети више о овоме. Питања обуке су нас само подсјетила на нужност континуираног обучавања у оквиру наше Коморе, што дијелимо као циљ и вриједности. То додано доприноси постизању циља у подизању сваког нивоа наше струке.

Други дан је покривао питања међународне размјене адвокатских услуга, што је на тој јутарњој сесији само потврдило потребу да се овим питањем треба позабавити

и више у нашој Комори. Даље сесије су покривале питања сексуалног узнемиравања и мобинга на послу, што се показује као актуелна тема на све више мјеста на свијету, па и у нашој професији.

Посебно је била занимљива посљедња тема другог дана, која се бавила питањем менталног здравља адвоката, и како се и то показује као све актуелнија тема данас, посебно због наметања врло захтјевних стандарда у компетитивним условима рада – како по питању количине рада и залагања, тако и по питању рокова и слично. Закључак је да по анонимним анкетама, изузетно пуно адвоката има проблеме са злоупотребом супстанција (алкохол, дроге, дозвољена стимулативна средства такође...), тако да је нпр. од 16000 чланова коморе баристера у Великој Британији, сваки четврти одговорио да има проблема са својим менталним статусом. Потребно је да се и овоме посвијети одговарајућа пажња у мјеру којој коморе имају капацитете, али свакако је добро стећи свијест о овој проблематици и предуприједити озбиљније проблеме, лијечења или опадање здравствених и општих радних способности.

Други дио скупа

У петак, 24. маја, били смо у посјети Адвокатској комори Будимпешта и цијеле Мађарске, гдје се организовао провизорни округли сто о полној равноправности у струци. Овај дио скупа смо колега Ђорђе и ја искористили да код уводног представљања и у дискусији адекватно представимо нашу Комору.

У петак поподне био је одржан Форум за руководиоце адвокатских комора, гдје је дат извјештај управног одбора „Комисије за питање адвокатских комора“ (“Bar Issues Commission”). Овдје смо искористили прилику да промовишемо допис који смо упутили ИБА у вези са проблемима фискализације у Дистрикту Брчко (допис наше Коморе број 364/2019 од 3. маја 2019. године, а у складу са закључком Извршног одбора број ИО-12-04-3-4/2019, од 12. априла ове године). Добили смо увјерење од г. Ковеша, председника Комисије за питање адвокатских комора, да ће нам се ИБА обратити дописом али нажалост до данас тај допис нисмо добили (иако је ургирано неколико пута након тога и мејлом).

У суботу, 25. маја, одржана је полугодишња скупштина ИБА (материјал у прилогу

као Прилог број 5). Једна од тема је већ дуже вријеме тзв. „Берлински папир“ – који представља иницијативу која се претворила у активну платформу у ИБА за иновирање начина управљања овом организацијом, и њој је посвјећен дио излагања. Остало су биле махом текуће теме.

Интерни акти ИБА нису ни овог пута мијењани.

Социјални програм

У четвртак увече приступили смо вечери на којој су присуствовали скоро сви учесници скупа, гдје смо у неформалним разговорима представили нашу Комору учесницима и представницима других Комора присутних на скупу. Дуже смо се задржали са представником Адвокатске коморе Словеније, адвокатом г. Романом Завршекком и представницима српске и хрватске Коморе, адвокатима г. Дејаном Николићем и г. Јосипом Шурјаком. Са колегом Николићем смо посебно разматрали сарадњу из домена рада дисциплинског тужилаштва, с обзиром да је он главни Дисциплински тужилац Адвокатске коморе Београда.

Предстојеће активности и скупови

У предстојећем периоду, скупови који су од значаја за нашу Комору су:

- Годишња скупштина и годишњи скуп ИБА у Јужној Кореји, Сеул, септембар 2019. године;
- Полугодишња скупштина и сесија адвокатских комора ИБА у Литванији, Виљнус, мај 2020. године

Закључци

Инспирисани садржајом рада у овој седмици посвјећеној ИБА, слободни смо да предложимо следеће:

1. Уважавајући повећану информисаност и доступност различитих врста едукација, размотрити да се интерне едукације у нашој Комори устале и редовно организују, те да се што прије уведе систем обавезне едукације који би био приступачан свима (бодовања да буде засновано на реалној основи и доступности семинара, у земљи или региону), при чему би се предвидјела и дисциплинска одговорност за непридржавање овим обавезама;
2. Адвокатска комора Републике Српске, најмање сви њени извршни органи, али и по могућности шире чланство, да се информишу о постајању свих ИБА аката који су приложени као Прилог 3, да се обезбједе њихови преводи и разматрање имплементације у неке од аутономних аката наше Коморе или барем као добра пракса; ово у вези са прекограничном размјеном адвокатских услуга;
3. Потребно је упутити допис свим надлежним министарствима у вези са овим актима ИБА из Прилога 3, и да се ургира да се адвокатске коморе укључе у преговоре са СТО и ради приступа Европској унији; све ово ради заштите адвокатске професије од поистовјећења са сваком другом комерцијалном услугом и ради развијања тржишта тако да се обучен и образован кадар развија и у нашој земљи, кроз обавезно дијељење „know how“-а и иначе интегрисање наших локалних адвоката у савремене трендове.

Закључак

Била нам је част да заступамо Адвокатску комору Републике Српске на овом скупу. Остајем Вама и другим органима Коморе на располагању за сваки даљи извјештај о раду и праћење и спровођење активности у оквиру рада ИБА.

Са поштовањем,

Стеван Димитријевић, адвокат

Ђорђе Васић, адвокат

Прилози: Као у тексту.